
[Mijo Mišić: Bankari spremni za strukturalne reforme](#)

Mijo Mišić, izvršni sekretar UBBiH

'Institut žiranta je nešto što se ne treba niti može ukinuti. U FBiH samo 0,4 posto kredita građana, vraćaju žiranti, a od toga je samo dio problematičnih ili onih koji zaista mogu činiti kategoriju kredita sa prevarenim žirantima', Mijo Mišić, izvršni sekretar Udruženja banaka BiH (UBBiH).

☺ **Na izjave pojedinih stručnjaka da kriza u BiH stagnira, kakva je situacija u odnosu na “mirovanje” rasta kamata i smanjenje kreditnih aktivnosti banaka? Može li se ono nazvati stabilizacijom ili je to samoodržavanje?**

M.M.: 'Veoma je bitno da u prvim mjesecima 2010. ima ohrabrujućih rezultata u realnom sektoru bh. ekonomije. Kreditna aktivnost banaka je samo naizgled u stanju mirovanja. Dešavaju se značajne strukturalne promjene u kreditnom portfoliju banaka. Stanje održavanja nivoa kreditnih aktivnosti i kamatnih stopa u bankarskom sektoru jeste realan odraz ekonomskog i socijalnog stanja u BiH. Samo duboke i brze strukturalne reforme u tim oblastima mogu biti izlaz iz ove situacije. Bankari su spremni za te izazove.'

☺ **Koje su nove informacije o najavama da će se ukinuti “institut žiranta”? Da li su se desile neke promjene nakon inicijative?**

M.M.: Institut žiranta je nešto što se ne treba niti može ukinuti. Dobro je da je ova tema

otvorena i to smatram procesom. Bankarska zajednica jeste i želi biti aktivan sudionik tog procesa. U FBiH samo 0,4 posto kredita građana, vraćaju žiranti, a od toga je samo dio problematičnih ili onih koji zaista mogu činiti kategoriju kredita sa prevarenim žirantima. Slična je situacija i u Republici Srpskoj. Svi koji su prevaranti ili karika u lancu prevaranata trebaju biti sankcionirani od strane nadležnih institucija. Nije dobro, kao što se dešavalo u proteklih šest mjeseci, na osnovu pojedinačnih slučajeva osuđivati banku ili cijelu bankarsku zajednicu. Nije dobro podgrijavati klimu nepovjerenja. O provedbi zakonske regulative se ne može polimizirati, ali treba nastaviti dijalog o zaštiti građana, potrošača i uspostavi jednostavnije, jasnije i preciznije regulative.

Ima li novih izgleda za smanjenje kamata ili jednostavnije procedure za dobijanje kredita?

M.M.: Blagi pad kamatnih stopa na kredite u ovoj godini izraz je smanjenja tražnje za kreditima, kao i smanjenja kamatnih stopa na oročene depozite. Očekujem da će se ova tendencija nastaviti u blagoj formi, što je također pozitivan signal privredi i građanima. Zbog pojačane neizvjesnosti na tržištu i povećanja rizika procedure odobravanja kredita neće biti ništa manje složene, ali banke sigurno mogu utjecati na njihovo vremensko skraćivanje.

Koliko banke u BiH kreditiraju private poslovne poduhvate i kada će početi davati kredite na osnovu projekata, a ne kreditne sposobnosti?

M.M.: Svako mora imati svoga nositelja, titulara i projekat se, ma koliko bio opravdan i u datom trenutku dobar, ne može promatrati izolirano. Iako se krediti odobravaju za finansiranje projekata, garanciju za uspješnu realizaciju i vraćanje kredita, daje firma koja je nosilac tog projekta. Znači, kreditno nesposobne firme ne mogu dobiti kredite za realizaciju dobrih projekata, ukoliko ne osiguravaju bar minimum uvjeta koji je čine kreditno sposobnom.

S obzirom da su bh. građanima popularni brzi i mikro krediti, možete li nam reći sistem po kojem banke ili mikrokreditne organizacije određuju kamatne stope?

M.M.: Za razliku od mikrokreditnih organizacija (MKO), banke na prvom mjestu imaju odgovornost za depozite i štednju građana, što su najznačajniji izvori za kredite koje banke plasiraju građanima i privredi. Svakako da su brzi krediti za građane uvijek popularni i dobro prihvaćeni bankarski proizvodi, ali oni su obično limitirani iznosima. To znači da se u pravilu radi o manjim iznosima do dvije, pet ili deset hiljada KM, kao i za već postojeće klijente banke. Sistem po kojem banke za kredite građanima određuju kamatnu stopu zasniva se na više parametara, a kao najbitnije možemo istaći cijenu izvora, procijenu rizika, visinu kamate

za iste ili slične proizvode kod konkurencije.

👉 Koliko je dosadašnji angažman MMF-a opravdao očekivanja bankarskog sektora?

M.M.: Bankarski sektor nije ništa posebno očekivao u vidu direktnih efekata, ali u svakom slučaju je očekivao i očekuje obuzdavanje budžetske potrošnje, pokretanje strukturalnih ekonomskih reformi, te uspostavu bolje legislative u regulaciji tržišta. Osnovno i najbitnije u angažmanu sa MMF-om jeste da moramo shvatiti i prihvatiti da ne radimo zbog MMF-a nego zbog nas samih, zbog naše želje i potrebe da idemo putem koji vodi u EU.

👉 Šta je razlog zašto EFSE nije potpisao nove ugovore o kreditnim linijama za mala i srednja preduzeća sa nekom od banaka u BiH?

M.M.: Odgovor na ovo pitanje može dati samo EFSE ili banke koje su bile u tom procesu.

👉 Kakav je vaš stav ili mišljenje o dokapitalizaciji Post bank BiH ?

M.M.: Svaku dokapitalizaciju banke, kao i Post bank BiH smatram izuzetno pozitivnom, jer se time jača bankarski sektor. Raduje me da je Post bank okončala proces.

👉 Zašto su bh. banke, sa stranim vlasništvom, zaustavile većinu i marketinških i prodajnih aktivnosti, kada u matičnim i susjednim državama čini se, na tome, rade veoma intenzivno?

M.M.: Ispravna je konstatacija da je u prošloj i ovoj godini uočljiva slabija marketinška aktivnost banaka u skoro svim segmentima promocije. Sa sigurnošću mogu tvrditi da je to odraz štednje i troškovnih ograničenja. Ipak, mislim da je slična situacija i u okruženju. Nadam se da će se takva situacija mijenjati.